

Universitätsbibliothek Paderborn

Venerabilis Patris Thomæ à Jesu ... Opera Omnia

Homini Religioso Et Apostolico Tam Qvo Ad Vitæ Activæ, Qvam
Contemplativæ functiones utilissima, Duobus Tomis Comprehensa. In
Qvibvs Singvlari Pietate, Varia Ervditione Clariori Et Breviori Stylo
Continentvr Et Explicantvr ...

Tomás <de Jesus>

Coloniæ Agrippinæ, 1684

Capvt II. Exponitur quemadmodum veritas hujus prophetiæ, cum ipso
eventu, ejusque successu consentiat.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38601

5. Expositio.

Sed audiamus Julianum Apostolam, qui vaticinii hoc non de Messia, sed cum aliis Hebreis de Nabuchodonosor Chaldaeorum Rege interpretatur. Verum quam inepita sit exppositio, verba illa demonstrant, *Et ipse erit expeditio Gentium;* que profecto Nabuchodonosor non conveniunt, quem summo acerbissimoque odio Gentes prosequerentur, non diligebant; timabant, non excedebant.

6. Expositio.

Aij demum vaticinium hoc sub conditione quodam intelligendum esse existimant, sub hac videlicet, si Iuda legem Dei servaverit. Sensus proinde erit: Non deficit principatus, donec veniat Messias, si tamen populus meus legem servaverit veri Dei. Sed isti & temere loquuntur, & sibi finiunt, qua sibi placent. Vaticinium enim Jacob nullam conditionem habet, neque quod ea subintelligi debeat, uspiam in sacris litteris significatur: & si semel haec interpretandi licentia concedatur, nihil in Scriptura firmum aut sincerum repetiti poterit. Accedit, quod dum vaticinium isti continentur exponere, Vaticinantis, & Dei præsertim finem tollunt, qui ea Propheta volebat advenit Messiae tempus certò posse cognosci. At si sub arbitria illa conditione intelligitur, tempus ex ea non quam dignosci poterit.

Maneat ergo vaticinium hoc de Messia absoluere intelligendum esse, & nomine Shiloh Messiam denotari, ut Rabbini Christi antiquiores docebant, ut Galatinus refert lib. 4. c. 4. & Chaldaica paraphrasi, quæ apud eos magna exilit auctoratis expressè posuit: *Donec veniat Messias:* cui omnia, & quæ antecedunt, quoque subsequuntur optimè convenient. Imò neque alteri accommodari illo modo possunt, ut bene exponit Irenæus lib. 4. Galatinus. Cyprian. Irenæus. Cyprianus Epistola 6; alia lib. 2. Epistola 3. Justus Mart. Questionum ad Antiochum, quæ feruntur nomine Athanasij quæst. 105.

*Ex Sua-
tex.* Sed cur dices, Messias nomine Shiloh significatus est? Vulgatus interpres nomen שִׁלֹּה Shiloh à verbo שָׁלַח Salah, quod mitto significat, deduxit, quo quidem missum teu mittendum significat: quod nomen in Scriptura accommodatur Messie, quasi per anonomasiam, ut quemadmodum ille singulariter promissus est, ita nomine Venturi singulariter significetur. Sed obstar, quod alijs litteris scribitur verbum Shiloh, quando missum significat, quam in hoc loco Gen. habeatur, ut de nomine Shiloh videtur est Esaiæ cap. 8. Sed id fortassis efficit, quia eisdem litteris scriptum invenit, sed si scribatur eo modo, quo nunc habetur in Hebreo, abundantiam pacis significat, & ita Shiloh idem erit quod pacificus, quod de Messia prædictum est, Zachiæ 9. Restat nunc ad nostra fidei maiorem confirmationem, ut exponamus, quomodo signum illud tempore Christi Domini fuerit exhibitum, quod Cap. seq. præstabilitum.

CAPVT II.

Exponitur quemadmodum veritas hujus prophetæ, cum ipso eventu, ejusque successu consentiat.

Ex pluribus prædicti vaticinij exppositibus, quibus DD. Catholicæ docere student, quoniam pacto Prophetæ hujus veritatis eventus, &

res ipsa planè respondeat: nostre tantum, quæ probabiliores nobis visæ sunt, in medium adducemus, ut prudens lector eligat, quam maluerit. Alias expositiones placuit supprimere, tum quia brevitatè studemus, tum ne quando cum Judæis suscepimus disputationem, cum Catholicis certare videamur. Conducet autem illud, in quo totius difficultatis cardo vertitur, capitilis hujus initio demonstrare, ut soluto deinde facilius percipiat. Summa igitur difficultatis hujus in eo versatur, quod videatur multò ante adventum Christi deficere sceptrum à domo Iuda, tempore videlicet Sedecie, & ultima Babylonica captivitatis: quam devolvere oportet, non quidem propter Judæos, contra quos ea Propheta de Messia exposta tandem facit, ac si ante adventum Christi sceptrum à tribu Iuda defecerit, (tunc enim quoque benè argueretur, ergo Messias advenit, quod negant,) sed ad nostræ fidei, ut Cap. superiori diximus, confirmationem.

Hanc ergo difficultatem ut solvant quidam, supponunt primo nomine *Juda* intelligendam esse specialem tribum à reliquis distinctam; sed ex ea principiis & paucis ex tribu Beniamin totam Judaeorum gentem constituisse, a tempore Salmanasar Regis Assyriorum, à quo regnum Israel, quod decem tribubus constabat, ita vastum fuit, ut ejus nulla deinceps mentio habeatur, constat 4. Reg. 7. Unde fit, solum regnum Iuda permanuisse 4. Reg. 7, ulique ad Christum, quod quidem totam fuit gentem, ex tribu Iuda completebatur: dicitur enim 3. Reg. 12, solum tribum Judam secutur esse dominum David, quia quamvis tribus Beniamin secuta fuit Roboam, tamen vel non fuit integra sicut tribus Iuda, vel non habetur ratio ejus, propter dignitatem & excellentiam tribus Iude: unde 4. Reg. dicitur: *Iratusque est Dominus Israeli,* & abstatit eos à conspectu suo, & non remansit nisi tribus Iuda tantummodo.

Supponunt secundò, nomine *Sceptri* vel *Ducis*, aut non esse intelligendam dignitatem, & potestatem Regalem propriæ, vel certè non solum illam, sed quamcumque primariam & principalem potestatem regendi, & judicandi populum: ita tamen, ut si utraque significati dicatur, altera nomine sceptri, altera nomine *Ducis*, non sit necesse intelligere Tribum Judam fuisse habiturum utramque ulque ad adventum Missie, nec utraque simul fuisse cariuram, atque adeo alteram sicutem habituram fuisse donec veniat, &c.

Quibus suppositis, non est difficile intelligere, quomodo verum sit dignitatem hanc fuisse aliquid in tribu Iuda, & in ea perseverasse usque ad Herodem; cum, quia licet haec potestas ad sacerdotes, & proinde ad tribum Levi derivata sit, hoc tamen factum est, quatenus tribus Levitica per matrimoniorum conjunctionem una cum tribu Iude effecta est, & ab illa particeps regalis splendoris facta est; tum etiam quia Concilium illud ab Hebreis *Sanhedrin* nuncupatum, & ab Herode dissolutum, penes quod erat iudicandi potestas, ex tribu Iude majori fere ex parte constabat, quod evidens est de posteriori tempore, quando, ut diximus sola fere Iude posterioritate totus Hebreorum populus confabat. Si vero inquiras, quoniam fundamento *Sanhedrin* hoc supponatur. Resp. Præter graves Auctores, qui de illo loquuntur, non leves extate in Scriptura conjecturas: si quidem Moses 70. senes elegisse dicitur, De quibus non inepit intelligi potest illud Deut. 17. Si Deut. 17. difficile, aut ambiguum apud te judicium esse perspexe-

718

I. Pat. 26. ris, ascende ad locum, quem elegit Dominus, &c. &c. 1.
Pat. 26. In qua parte domus erat seniorum consilium. Hoc vero Sanhedrin non fuit ablatum tempore captivitatis, ut summi poteſt ex Daniel 13, ubi ſenex populi iudicarunt Sufannam, ubi Glos. & Licanus adverſunt eos fuſſe de tribu Iuda.

Secunda expoſitione eſt aliorum, qui malunt vaſticinum hoc interpretari in univerſum de ipſa genere Iudaica, de tribu autem Iuda ſecundum quādam applicationem, ſive (ut Theologoſi loquuntur) per appropriationem, ut h. eſt prophecie huius ſenſis: futurum ſemper in genere Iudaica principatum donec, &c. Cui expoſitione non obſtar aliquia brevi interruſio, quā tempore captivitatis in Babylone, ſive Peſlidie coniigit. Qui principatus defecit tempore Herodis, qui fuit alienigena, & proinde tempore Christi Domini, hoc eſt, Mefſia. Tue u. hanc ſenſionem Beneſt. Pererius Comm in Genesim c. 4. q. pro qua adducit Iuſtinum in Dialogo cum Tryphonie Judeo. Euſebium lib. 7, bift. Ecclesiſtice c. 6. A thianum lib. de incarnatione Verbi, Ambroſiuſ in lib. de benedictio- nibus Patriarcharum c. 4. Chryſt. Hom. 67 in Gen. exponentem hanc prophetiam, Auguſtin. in lib. 18. de Civit. Dei c. 45. Theodoſor. queſt. ultima in Genesim, Ruſterium lib. 9. Commentar. in G. n. c. 9. & libr. 3. de victoria verbi c. 9. quos omnes Pateſt predicit. Auctoř in hanc ſententiam trahit, ne que extorquere videt u.

Obiectuient autem Jacob in Patriarcham, cum vaticinum illud proferebat, allocutum fuſſe Iudam, & ejus tribam, non totam Hebreorum gentem Reſp. Jacobum voluisse tunc pronunciare rem ad totum populum ſpectantem, cum de tribu Iuda loquebatur, tribus de cauſis. Primo, quia prænoverat principatum Iudaicum futurum perneſtribus Iuda, & longiſſimo tempore & florentiſſimum: nobilissima igitur pars nomine non incongrue oīum populū nuncupavit. Secundo, quia item prævidet futurum, ut universus populus ad tribum Iuda redigeretur, & ab ea non accipere et, quod coniigi. iſte Jofeph. lib. 1. Antiqu. poſt rediūm ex captivitate Babylonica, qui ſceptrum & principiarum venuerunt, fuerunt ex tribu Levi. Iſte tamen principatus fuit ex tribu, & in tribu Iuda, namque ipſa regio, & diſio ejus regni, & ſobditi, & ſedes regni, & civitas regia erant tribus Iudaꝝ quapropter appellabantur Reges, & regnum Iuda, non autem Levi. Hoc autem regnum licet Herode quoque habuerit, quia tamen & fuit alienigena, & quia illud non habuit legitime, idē recte dicitur regnante Herode defiſe ſceptrum à domo Iuda, quo tempore advenit Mefſias.

In hac tercia cauſa nuper explicata tradidit fundamenſum terciae expoſitionis predicit P. ophetie, qui certe aequè probabilis eſt ac ſuperiores, & fortaffe non deerunt, quibus magis placeat hac tercia expoſitione (de qua mox ſumus dicenti) quam reliqua.

Tertia prophetiæ expoſitione ergo alij, eſt que in ordine tercia ſententia, totam hanc Prophetiam in eligendam eſt proprie de tribu Iuda, à qua ſceptrum & principatum non defecit docent ulque ad adventum Mefſias (omisſo captivitatum tempore, ut ſupradictum eſt) quia licet ſeſelcentē jam Iudeorum regno, & ad occafum festinante, qui regnum tenerent eſſent Sacerdotes ex tribu Levi, non proinde tam ſceptrum à domo Iuda defecit: ſicut quāvis corona Polonica in Henricum Valeſium aliquando translata fuerit, non proinde cecidi. Polonorum regnum: & quāvis corona Hispanica Thom. à Iefu Oper. Tom. L

nunc decorentur Austriaſi, non idcirco defecit recte dicere corona, vel ſceptrum Hispanicum. Ad eundem igitur modum de ſceptro ac principato Hebrei populi, ac de tribu Iuda cogitare, & tentare convenit. Hęc vero dixisse ſufficit ad expōendum quanam ratione veritas h. i. Propheteſe cum iplo evenit, retorique ſuccellu congruat atque contentat. Nunc ad rationes, quibus Mefſiam iam venire demonſtretur contra Judæos, revertamur.

CAP V T III.

Idem Danielis illuſtri testimonio comprobatur, & vaticinium exponitur.

Secundum Scripturæ ſacrae testimonium, quo Vid. Cap. 3. ſed. 7. magis eſt vulgare & circuim eo eſt magis efficax ad Judæorum lenitatem, vel (melius dixerim) Tomis 5. erorem convincingendum. Ille vero exc. 9. Daniel Bibliot. Theolog. inſtitut, ex quo deduci non poterit ſi mon argumentum, mihi prius explicetur. Ne autem necelleſit his ſacrae Scripturæ litteram longiſſimaliter repetere, primis ſtatim vebis, & ſequentiibus ſuccellitib. ex eum expoſitionem.

Ductus à Dario Aſſ. eti. Aſtagis filio captivus in Babylonem Daniel anno 1. Darij, poſt evertam Babylonem, & occidam Balahaarem, dum atente Jeremiæ vaſtinum de captivitate illa perlegeret, DEUUM obnixè coepit exorare pro liberatione populi Hebrei, & reditu in patriam, ſimilque fortaſſis, ut qui vir deſideriorum eſſet, ſpiritualem libe rationem per Mefſiam futuram cupiens; DEUUS, qui dives eſt in misericordia, cuius libe ralitatem maximè decet plus homini concedere, quām ipſe poſt iſet, roſi ad eum Angelum Gabrielem, qui poſt pauca ita illum allocutus eſt:

Septuaginta hebdomades abbreviata ſunt. Q. aſi expreſſiſi diceret; Diuina veftra, o Daniel, a quo longiſſima Mefſia expectatio, ad breve ſequaginta hebdomadatum ſpatium, DEO miferante, reducenda eſt. Per breve ſiquidem fuit tempus hoc 490. annorum, cum ſuperiori comparati. Et profeſtō propriiſſimum verbo illo (abbreviata ſunt) oſlus eſt Angelus, ſiquidem in familiari ſer moni, quando tempus ad aliquam actionem p. ſceptrum finitur, jam jam dicere ſolemus dies abbieviari. Dixi tempus ſequaginta hebdomadatum 490. anni conſtitue, quia certum eſt eas hebdomadas non poſſe eſſe dierum, ſed annorum ſequim singularis, non pluriſum, ſequem quidem ſimplicium annorum numerus Lev. 25. & Gen. 29. Levit. 25. hebdomada nuncupatur; pluriſum autem, liceat Gen. 29. quidam Hebrei ſingant, id tamen & temere faciunt, fine ullo videlicet Scripturæ ſacrae fundamento, proſuſus inepti. Si quis enim pro ſuo arbitrio hebdomadas ſequaginta annorum ſingulare, cui non licet eadē 700. annorum, vel 7000. vel etiam 70000. compонere, ne convincingi poſſit hebdomadas adhuc eſte completas? Ei certe ex verbis Angelis, inſta exponendis, omnino conflat tempus illarum hebdomadarum jam eſſe manata. Quum, ut annotabimus ſuo loco. Certum fit: igitur haſ hebdomadas ſequem ſimplicibus conſtar an nis aequalibus, & ei ſdem rationis, & continua quadam ſuſſione ſuentibus; ſine fundamento enim diſiungentur, & non poſſe certum ex illis adventus Mefſias tempus deduci, quod amē voluit hoc vaſtum Angelus indicare, qui ſubjugit,